

HUMÁN ÉS GAZDASÁGI ISMERETEK 2.

2025/26. 2. FÉLÉV

ALAPADATOK			
TANTÁRGY NEVE	HUMÁN ÉS GAZDASÁGI ISMERETEK 2.		Human and Economic Studies 2.
TANTÁRGY KÓDJA(I)	YCXHG2FBNF / YCXHG2FBNF		Rövidítés: HGI 2.
SZERVEZETI EGYSÉG	Óbudai Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Kar, Építőmérnöki Intézet, Tűzvédelmi és Építőanyag-tudományi Tanszék		
SZAK, TAGOZAT	építőmérnöki BSc		nappali és levelező
TANTÁRGYFELELŐS OKTATÓ (Tárgyat irányító oktató)	Dr. habil. Fehérvári Sándor PhD, egyetemi docens	email címe: fehervari.sandor@ybl.uni-obuda.hu	a kari honlap szerint
OKTATÓK, ELŐADÓK	Dr. Putnoki Zsuzsanna, tanársegéd	e-mail címe: putnoki.zsuzsanna@ybl.uni-obuda.hu	a kari honlap szerint
ELŐKÖVETELMÉNY	Humán és gazdasági ismeretek 1.		
ELŐADÁSOK SZÁMA	nappali: 4 óra / hét (2+2 órás blokkokban) levelező: 2 óra / konzultációs alkalom (1+1 órás blokkokban)		
TANTERMI GYAKORLAT/ LABORGYAKORLAT	0 óra		
TEREP- ÉS TANÜZEMI GYAKORLAT	0 óra		
SZÁMONKÉRÉS MÓDJA	Félévközi zárthelyik (1+5 db)		
MEGSZEREZHETŐ KREDITPONTOK	4 kredit		
TANTÁRGY FEALADATA, RÖVID LEÍRÁSA	A minőséggel kapcsolatos fogalmak, a minőségirányítási rendszerek jellegzetességei. Az ISO 9001 szabvány követelményeinek építőipari értelmezése. A minőségirányítási rendszer kiépítésének módszerei, feladatai, a minőségirányítási kézikönyv felépítése és kialakítása, kapcsolata a többi dokumentummal. A teljes körű minőségirányítás, (TQM) alapelvei, és elemei. Az építési projektek minőségirányításának elemei, különös tekintettel a minőségtervre és az ellenőrzési tervre. Az európai építőipari szabályozás és jogharmonizáció minőségügyi kérdései: az önkéntes szabványrendszer jellegzetességei, az alkalmazásából adódó feladatok és következmények, a megfelelőségigazolásokkal kapcsolatos ismeretek, a vonatkozó hazai szabályozás. A tantárgy EU blokkjában az Európai Unió általános, történeti, szervezeti és szakmánkhoz kapcsolódó ismereteinek az összefoglalására kerül sor. Ennek során az építőmérnök hallgatóknak kiemelt időkeretben történik a környezetvédelmi szakpolitika oktatása és ennek összefüggései a magyar jogi rendszerrel. A tantárgy elsajátítását követően a hallgató ismerni fogja mind a szakmagyakorlásához szükséges jogi szabályozások hazai és EU-s rendszerét, azok összefüggéseit és fontosabb előírásait. Ezt követően későbbi tanulmányai során lehetősége lesz speciális ismeretekkel bővíteni az itt megszerzett általános tudását, mint építési- vagy településigazgatási jog.		
KÖTELEZŐ IRODALOM	Minőségirányítás: - Bálint Julianna: Minőség - tanuljuk, tanítsuk, valósítsuk meg, és fejlesszük tovább. TERC Kft., Budapest, 2006 EU: - Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról, 8., átdolgozott kiadás; Budapest, 2011. HVG-ORAC, ISBN: 978 963 258 129 3.		
AJÁNLOTT SZAKIRODALOM	Minőségirányítás: - Dr. Husty István: A minőségmenedzsment összetevői. Szent István Egyetemi Kiadó, Gödöllő, 2016 - MSZ EN ISO 9000:2015. MSZ EN ISO 9001:2015. MSZ EN ISO 9004:2010. http://www.iso.org/iso/home.html http://www.mszt.hu EU: - EU-SCHOLA Tanári kézikönyv az Európai Unióról. Szerkesztette: Greksza Veronika – Mohay Ágoston. Pécs, 2012. Európa Központ PTE ÁJK; ISBN: 978-615-5001-76-5 - E-learning rendszerben elérhető az órákon használt ppt, továbbá internetes elérhetőséggel az ingyenesen elérhető oktatási segédletek például az EU bookshop használatával.		

SZÜKSÉGES TECHNIKAI ESZKÖZÖK	<i>Mobiltelefon, és egyéb elektronikus adatrögzítő használata tilos!</i> <u>Online oktatás esetén:</u> Kapcsolattartás: Neptun rendszerben és e-mailen. Tananyagok: E-learning rendszerben Órák megtartása: MS Teams rendszerben Az előadásokon és a gyakorlatokon, hallgatói kép- és hangfelvétel NEM készíthető, még on-line oktatás esetén sem. Az oktatók által kiadott írott vagy audiovizuális anyagok továbbadása harmadik félnek tilos!
---------------------------------	--

A FÉLÉV ÜTEMEZÉSE Nappali tagozatos hallgatóknak	
HÉT Előadás időpontja	ELŐADÁS (jelenléti oktatás)
1. 02.17.	Minőségirányítás: A minőségügy alapjai és korai fejlődése. A minőséggel kapcsolatos fogalmak értelmezése. A minőségügy területén jelentős eredményeket elért személyek és néhány módszerük. EU: Az EU történeti alapjai, kialakulása, eszmerendszere I.: Integrációs kísérletek és tanulságai. Az EU létrejötte.
2. 02.24.	Minőségirányítás: A minőségügy további fejlődése, a minőség megtervezése, gazdasági jelentősége. A minőségellenőrzés fogalma, módszerei, szerepének változása. EU: A magyar csatlakozás. A jövőbeli bővítés lehetséges irányai és kihívásai.
3. 03.03.	Minőségirányítás: Folyamatok kezelése, szabályozása. Minőségmenedzsment rendszerek. Az MSZ EN ISO 900X szabványsorozat története, a szabványsorozat jelenleg érvényben lévő tagjainak ismertetése és építőipari értelmezése. EU: Teszt az első 2. óra anyagából. Az EU szervezet- és intézményrendszere 1.: Az Európai Tanács, a Bizottság és a Tanács.
4. 03.10.	Minőségirányítás: Minőségmenedzsment rendszerek folytatás. Az MSZ EN ISO 9001 részletes ismertetése és építőipari értelmezése. Az MSZ EN 900X szabványsorozathoz képest más, a különböző ágazatokban alkalmazható minőségyszabványok. EU: Az EU szervezet- és intézményrendszer 2. A Bíróság, a Számvevőszék és a Központi Bank.
5. 03.17.	Minőségirányítás: A minőségmenedzsment rendszer bevezetése, auditja és tanúsítása. EU: Teszt a 3-4. óra anyagából. A döntéshozatal folyamata. Az EU költségvetése és pénzügyi alapjai.
6. 03.24.	Minőségirányítás: A teljes körű minőségmenedzsment, TQM, fogalma, elemei. EU: Az EU jogrendje, szerkezete Lisszabon után. Elsődleges és másodlagos jogforrások
7. 03. 31.	Minőségirányítás: A teljes körű minőségirányítási rendszer, TQM folytatás. Minőségfejlesztő technikák. EU: Teszt az 5-6. óra anyagából. A fenntartható fejlődés fogalma, értelmezései, az EU fenntartható fejlődéshez kapcsolódó politikája.
8. 04.14.	Minőségirányítás: Szabványosítás (eredete, kialakulása; rendszere, nemzeti szabványosítás), minőségirányítás alapjai, minőségirányítás, forgalomba hozatal és beépíthetőség. EU: Az EU környezetvédelmi politikája. Magyarországot érintő egyes kérdések a környezetvédelem és a csatlakozás tükrében. Horizontális elemek a környezetvédelemben.
9. 04.21.	Minőségirányítás: A minőségügy jogi, szabályozási kérdései: szabványismeret, az építési termék direktívától a termékek megfelelőség igazolásáig, a teljesítménynyilatkozat, akkreditálás, projektek minőségirányításának szereplői, dokumentumai. EU: Teszt a 7-8. óra anyagából. Környezetvédelmi szakpolitika 2.: VII. akcióprogram. Hulladékokra, vízre vonatkozó környezetvédelmi szabályok.
10. 04.28.	Minőségirányítás: A minőségügyi ismeretek alkalmazása az építőiparban, építőipari sajátosságok az építőipari termékeket illetően. A vállalati minőségkultúra hatása különböző társaságoknál. A minőségüggyel foglalkozó jelentősebb szervezetek. EU: Környezetvédelmi szakpolitika 3.: Az éghajlatváltozásra, levegőre, zajra és rezgésre, veszélyes anyagokra és súlyos ipari katasztrófákra vonatkozó környezeti szabályok az EU-ban.
11. 05.05.	Minőségirányítás: Zárthelyi dolgozat EU: Teszt a 9-10. óra anyagából. Az EU mezőgazdasági politikája. Történet, reformok és kihívások.
12. 05.12.	Minőségirányítás: Pótzárthelyi dolgozat EU: TEN hálózatok, közlekedésre vonatkozó szabályok.
13. 05. 19.	Minőségirányítás: összefoglalás a félévnek EU: pót zh alkalom a teljes féléves anyagból.

A FÉLÉV ÜTEMEZÉSE	
Levelező tagozatos hallgatóknak	
HÉT Előadás időpontja	ELŐADÁS (online oktatás)
1. 02.28.	Minőségirányítás: Bevezető; A minőség EU: Az EU történeti alapjai, kialakulása, eszmerendszere I.: Integrációs kísérletek és tanulságai. Az EU létrejötte. A magyar csatlakozás. A jövőbeli bővítés lehetséges irányai és kihívásai.
2. 03.14.	Minőségirányítás: Minőségügy, Folyamatok EU: Az EU szervezet- és intézményrendszere: Az Európai Tanács, a Bizottság, a Tanács, a Bíróság, a Számvevőszék és a Központi Bank
3. 03.28.	Minőségirányítás: Minőségmenedzsment EU: A döntéshozatal folyamata. Az EU költségvetése és pénzügyi alapjai. Az EU jogrendje, szerkezete Lisszabon után. Elsődleges és másodlagos jogforrások.
4. 04.11.	Minőségirányítás: Minőségmenedzsment, TQM EU: A fenntartható fejlődés fogalma, értelmezései, az EU fenntartható fejlődéshez kapcsolódó politikája. Az EU környezetvédelmi politikája. Magyarországot érintő egyes kérdések a környezetvédelem és a csatlakozás tükrében. Horizontális elemek a környezetvédelemben.
5. 04.25.	Minőségirányítás: Szabványosítás EU: Környezetvédelmi szakpolitika, vertikális eleme: hulladék, víz, éghajlatváltozás, levegő, zaj-rezgés, SEVESO és kémiai anyagok. Konzultációs lehetőség EU-ból.
6. 05.09.	Minőségirányítás: Minőségügy az építőiparban EU: Az EU mezőgazdasági politikája. TEN hálózatok. Záró zárthelyi
7. 05.16.	Minőségirányítás: Zárthelyi dolgozat EU: pótzáró zárthelyi az évközi jegyrész megszerzéséért.

A FÉLÉV TELJESÍTÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI					
ÉVKÖZI FELADATOK ÉS SZÁMONKÉRÉS					
KÖVETELMÉNY	LEÍRÁS				
A FOGLALKOZÁSOKON VALÓ RÉSZVÉTEL KÖVETELMÉNYEI	Óbudai Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (továbbiakban TVSZ) 46. §-a szerint.				
TÁVOLLÉTTAL KAPCSOLATOS MEGÁLLAPÍTÁSOK	Hiányzás igazolására nincs mód. A hiányzás nem ad felmentést a tantárgyi követelmények teljesítése alól. Zárthelyi dolgozatról való hiányzás nem ad lehetőséget a dolgozat más időpontban történő megírására. A Zárthelyit a pótlási időpontban lehet csak pótolni.				
FÉLÉVKÖZI SZÁMONKÉRÉS	Minőségirányítás: Félév végi teszt jellegű Zárthelyi dolgozat megírása legalább 51%-osra. A sikertelen Zárthelyi egy alkalommal pótolható. EU: A félév során 5 tesztet írunk, sikeres tesztek esetén (legalább 51%) ezek egyszerű számtani átlaga adja a félévközi jegyrészt jogból. Ha az 5 tesztből 2-nél több nem sikeres, akkor pótzárthelyi írásán lehet javítani.				
FÉLÉVKÖZI JEGY MEGSZERZÉSE	A legalább elégségesre teljesített minőségirányítási és a legalább elégségesre teljesített EU részből szerzett eredmények egyszerű számtani átlaga alapján, a kerekítés általános szabályai szerint kerül meghatározásra.				
FÉLÉVKÖZI JEGY MEGSZERZÉSÉNEK PÓTLÁSA	Minőségirányítás: A félévközi dolgozatnál leírtak szerint. EU: A félévközi dolgozatnál leírtak szerint.				
FÉLÉVZÁRÁS KÖVETELMÉNYEI					
A FÉLÉV LETILTÁSRA KERÜL	Jelenléttel kapcsolatos korlát meghaladása esetén.				
ALÁÍRÁSPÓTLÓ VIZSGA	Azon hallgatók, akik „ <i>elégtelen</i> ” minősítést kaptak, Aláíráspótló vizsgát tehetnek.				
	Az aláíráspótló vizsga során a sikertelen tantárgyrészből kell írásbelit tenni.				
AZ EGYES ÉRDEMJEGEK KIALAKÍTÁSA	51,00 % alatt	50-60	61-70	71-85	85-100
	1 - ELÉGTLEN	2 - ELÉGSÉGES	3 - KÖZEPES	4 - JÓ	5 – JELES
	(A minimális % elérése után a törtszámú pontok értékelése a kerekítés általános szabályi szerint történik.)				

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK, VEGYES RENDELKEZÉSEK	
KÖTELEZŐ INFORMÁCIÓS TARTALOM	Minden, a tárggyal kapcsolatos írásbeli anyagra (feladatra, zárthelyire, beadványra, email-re stb.) legyen az kézzel vagy elektronikusan kitöltött, a következő információkat szükséges feltüntetni: NÉV (Neptun rendszerben szereplő módon) Neptun kód Képzési forma (nappali/levelező) Egyetem, kar, szak Tantárgy megnevezése Tankör (számmal vagy időponttal és gyakorlatvezetővel egyértelműen jelölve)
KÉRELMEK BENYÚJTÁSA	Bármilyen kérelem csak e-mail formájában nyújtható be együttesen a tárgyelőadónak és a tárgyfelelősnek címezve.
JEGYEK, ERDMÉNYEK BEÍRÁSA	A zárthelyi megírást követően az oktatók mindent megtesznek, hogy a zárthelyik 5 munkanapon belül kijavításra és beírásra kerüljenek a Neptun rendszerbe, ahol a hallgató megismerheti az eredményét. Nagyszámú zárthelyi esetén fenti időtartam nem szükségszerűen tartható, ekkor az oktató a zárthelyi megírások jelzi a javítás várható idejét.
BETEKINTÉS AZ ÍRÁSBELI ANYAGOKBA	A hallgató a zárthelyi eredményének közlését (Neptun feltöltését) követő gyakorlati órán megtekintheti a kijavított dolgozatát. Indokolt esetben egyéb időpontok (pl. konzultációs időszáv), illetve csatornák (pl. e-mail) felhasználására is van az oktatóknak lehetősége.
VITARENDEZÉS	Vitás kérdések esetén a fellebbviteli fórumok sorrendje: Tárgyelőadó → Tárgyfelelős → Tanszékvezető → Intézetigazgató → Oktatási Dékánhelyettes
TÁVOLLÉTI OKTATÁS	Esetlegesen elrendelt távolléti oktatással kapcsolatos aktualizált információk a tárgy E-learning felületein kerülnek kihirdetésre. A távolléti oktatás MS Teams rendszeren keresztül zajlik.
JOGFENNTARTÁS, MÓDOSÍTÁSI LEHETŐSÉGEK	A tárgy oktatói, tekintettel a félév során felmerült egyéb körülményekre, fenntartják a jogot, hogy a tantárgy tematikájában átütemezéseket eszközölhessenek. Az elengedhetetlen változtatásokról a hallgatókat kellő időben tájékoztatni kell. A tájékoztatás elsődleges helye a tárgy e-learning felülete, illetve a jelenléti órán való kihirdetés. Szükség esetén más csatornák (pl. Neptun kör-e-mail) is alkalmazhatók kiegészítésként. A tematika követelményeinek esetleges, elengedhetetlen változtatása esetén azokból hallgatónak kára nem származhat.
JOGI VÉDELEM	Az oktatókat a képzési feladataik ellátása során – figyelemmel a 2011. CCIV tv. 35 § (1) bekezdésében foglaltakra – különösképpen, de nem kizárólagosan, védik a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. tv. 222. §, 226. §, 227. §, 310. §, 311. § és 312. § szakaszaiban részletezett cselekményekkel szembeni – több esetben minősített – szankciók.

Budapest, 2026. január 19.

Dr. habil. Fehérvári Sándor PhD s.k.
 tárgyelőadó, tárgyfelelős
 Tűzvédelmi és Építőanyag-tudományi Tanszék

Dr. Putnoki Zsuzsanna s.k.
 tárgyelőadó
 Geotechnikai és Tartószerkezeti Tanszék

Jóváhagyom:

Dr. habil. Fehérvári Sándor PhD s.k.
 tanszékvezető
 Tűzvédelmi és Építőanyag-tudományi Tanszék